

STANDARD PLEMENE STŘEDOASIJSKÝ PASTEVECKÝ PES

ZEMĚ PŮVODU: SSSR (regiony Střední Asie)

PATRONÁT: Rusko

DATUM PUBLIKACE OFICIÁLNÍHO PLATNÉHO STANDARDU: 13.10.2010

VYUŽITÍ: Hlídací pes

STRUČNÁ HISTORICKÁ ZPRÁVA

Středoasijský pastevecký pes (CAO) je jedno z nejstarších psích plemen. Vyvinulo se jako plemeno národního výběru v průběhu více než 4 000 let na velkém území, které se dnes táhne od Kaspického moře do Číny a od Uralu až do Afghánistánu. Dnešní plemeno pochází z nejstarších tibetských psů, pasteveckých psů, různých psů kočujících národů, kteří jsou těsně spjati s mongolským pasteveckým psem a tibetskou dogou. V průběhu existence středoasijského pasteveckého psa se toto plemeno používalo především k ochraně dobytka, karavan a příbytků majitele a podléhalo přísnému přirozenému výběru. Náročné životní podmínky a neustálé boje s predátory ovlivnily vnější vzhled plemene a dodaly mu pevný charakter - sílu, nebojácnost, psi se naučili úsporně vydávat energii. V místech, ve kterých středoasijský pastevecký pes odpradávná žije, se jedinci tohoto plemene využívají k ochraně stád před predátory a také jako hlídací psi. Chovatelství plemene začalo v SSSR ve 30. letech 20. století.

CELKOVÝ VZHLED

Středoasijský pastevecký pes je harmonicky stavěný a veliký, má přiměřenou stavbu těla (ani dlouhou a ani krátkou). Mohutný s dobře vyvinutou, objemnou muskulaturou, která však není výrazná. Pohlaví je dobře rozlišeno. Psi jsou mohutnější a statnější než feny, psi mají výraznější kohoutek a větší hlavu. Vývoj jedince končí k 3 rokům života.

DŮLEŽITÉ PROPORCE

Délka těla přesahuje výšku v kohoutku. Při proporcionální stavbě těla je přípustná vyšší výška. Délka přední končetiny do lokte činí 50 – 52 % výšky psa v kohoutku. Délka mordy je menší než 1/2 délky hlavy, ale ne více než 1/3 délky hlavy.

CHOVÁNÍ

Sebevědomé, vyrovnané a klidné, hrdé a nezávislé. Pes je velmi odvážný, výkonný, vytrvalý, má vrozený instinkt ochrany svého teritoria a svého majitele. Pro jeho chování je charakteristická nebojácnost v boji s velkými predátory.

HLAVA: masivní, proporcionálně odpovídá stavbě těla. Při pohledu shora a z boku má hlava téměř obdélníkový tvar.

LEBEČNÍ ČÁST:

Mozkovna je posazena hluboko v lebeční části.

Čelo je ploché, lebeční část je plochá, dlouhá.

Týlní hrbol je dobře vyvinut, ale není příliš parný díky hodně vyvinuté muskulatuře.

Nadočnicové oblouky jsou mírně výrazné.

Čelní stop: Mírně výrazný. Přechod od čela k mordě je patrný, ale není výrazný.

OBLIČEJOVÁ ČÁST

Čenich: Nosní houba je velká, černá, nevystupuje mimo obrys mordy. U bílého a světle žlutého zbarvení je přípustná světlá nosní houba.

Morda: Oblá, přiměřeně dlouhá, při pohledu shora a z profilu je téměř obdélníkového tvaru a u nosní houby se velmi mírně zužuje. Morda je masivní a hluboká a pod očima dobře vyplněná. Horní linie mordy je široká, rovná, někdy mírně směřující dolů. Brada je dobře výrazná.

Pysky: Pysky jsou silné, u zavřené tlamy vrchní pysk překrývá spodní čelist. Plná černá pigmentace je žádoucí.

Čelisti a zuby: Čelisti jsou mohutné a široké. Zuby jsou velké, bílé, těsně přiléhající jeden k druhému, 42 zubů. Řezáky jsou uloženy v jedné linii. Skus je nůžkový, klešťový, nebo reverzní nůžkový. Špičáky jsou rozmístěny široko od sebe. Výskyt zlomených nebo vyražených zubů, které neovlivňují určení skusu, nemají vliv na ocenění psa.

Líce: Lící kosti jsou dlouhé, dobře vyvinuté, ale nenarušují obdélníkový tvar hlavy.

Oči: Oči jsou středně veliké, oválné, široko od sebe, rovně posazené, přiměřeně hluboko posazené. Barva očí se pohybuje od tmavě hnědé do světle hnědé. Jsou preferovány tmavší oči. Víčka jsou tlustá, nejsou žádoucí povislá spodní víčka. Třetí víčko není vidět. Je žádoucí úplná kontura víček. Víčka jsou černá při jakékoliv barvě srsti. Pohled je sebevědomý, důstojný.

Uši: Uši jsou trojúhelníkovitého tvaru, střední, silné, visící, posazeny nízko – spodní okraj kořene ucha je umístěn v linii očí nebo trochu níže. Tradiční kupírování se stále provádí v zemi původu tohoto plemene a v zemích, kde kupírování není zákonem zakázáno.

Krk: Krk je středně dlouhý, masivní, v průřezu oválný, osvalený, nízko nesený. Lalok je ustanoveným odlišujícím znakem plemene.

TĚLO:

Linie hřbetu je dobře vyvážená, ucelená a musí být udržována v jakékoliv poloze.

Kohoutek je pevný, osvalený, především u psů je jasně zřetelný. Kohoutek zdůrazňuje ostrý přechod ke hřbetu.

Hřbet je rovný, široký, s dobře vyvinutým svalstvem, délka hřbetu je rovna 1/2 vzdálenosti od kohoutku ke kořeni ocasu.

Bedra jsou krátká, široká, osvalená, mírně klenutá.

Zád' je středně dlouhá, široká, osvalená, nepatrně skloněná ke kořeni ocasu. Výška v kohoutku o 1- 2 cm přesahuje výšku v kříži.

Hrudník je hluboký, dlouhý, široký, dobře vyvinutý. Hrudní koš se rozšiřuje směrem dozadu. Falešná žebra jsou dlouhá. Spodní linie hrudníku je spuštěna na úroveň loktů nebo trochu níže. Přední část hrudníku nepatrně vystupuje za linii ramenního pletence.

Břicho je nepatrně vtáhnuté.

Ocas je tlustý u kořene, je posazen dostatečně vysoko. V klidu má srpovitý tvar nebo je v poslední třetině stočen do prstence. Když je pes ostražitý, ocas se zvedá nad linii zad nebo výše, v klidu visí. Tradiční kupírování se stále provádí v zemi původu tohoto plemene a v zemích, kde kupírování není zákonem zakázáno. Přirozený ocas má stejnou hodnotu jako kupírovaný ocas.

KONČETINY:

PŘEDNÍ KONČETINY:

Jsou rovné s pevnými kostmi, při pohledu zepředu jsou paralelní a nejsou příliš blízko. Při pohledu z boku jsou předloktí rovná.

Lopatky: dlouhé, dobře posazené směrem vzad, úhel ramenního pletence je asi 100°, s dobře vyvinutou svalovinou.

Nadloktí: skloněná, dlouhá, silná.

Lokty: dobře přiléhají k tělu, nejsou vytočené ven ani vtočené dovnitř.

Předloktí: rovná, velice pevné kosti, dlouhá, v průřezu oválného tvaru.

Zápřstí: přiměřeně dlouhá, široká, silná, posazená téměř kolmo.

Přední tlapy: masivní, okrouhlé, těsně srostlé. Polštářky jsou tlusté, masivní. Drápy mohou mít různou barvu.

ZADNÍ KONČETINY:

Při pohledu zezadu jsou rovné a paralelní, jsou posazeny nepatrně více od sebe než pření končetiny.

Stehna: široká, přiměřeně dlouhá, dobře osvalená.

Kolena: nejsou vytočená ven ani vtočená dovnitř. Úhlení je přiměřené.

Bérce: téměř stejně dlouhé jako stehna.

Hlezna: přiměřené úhlení.

Nárty: masivní, přiměřeně dlouhé, kolmé, bez paspárků.

Zadní tlapy: masivní, okrouhlé, těsně srostlé. Polštářky jsou silné, masivní. Drápy mohou mít různou barvu.

POHYB

Pohyb je dobře vyvážený, pлавný. Typickým rychlým pohybem je klus s volným vykopnutím předních končetin a silným vykopnutím zadních končetin. Linie hřbetu se při pohybu nemění. Všechny klouby se volně ohýbají. Při pohybu je úhlení zadních končetin výraznější než, když je jedinec v klidu.

KUŽE

Tlustá, dostatečně pružná. Pohybuje společně s muskulaturou, což má vliv na menší zranitelnost psa v boji s predátorem.

OSRSTĚNÍ

Srst: hustá, rovná, drsná, s dobře vyvinutou podsadou. Na hlavě a předních stranách končetin je srst kratší a hustší. Na kohoutku bývá srst delší. Podle délky vrchní srsti se rozlišují psi s krátkou srstí (3 – 5 cm) přiléhající po celém těle a psi s delší (7 – 10 cm) srstí středního typu, která na krku tvoří hřívku, štrápce za ušima a prapory na zadních stranách končetin a na ocase.

Zbarvení: jakékoliv, kromě genetického modrého, genetického hnědého v různých kombinacích a kombinace černé a zrzavé až hnědé.

VÝŠKA A VÁHA

Výška v kohoutku:

Psi: vyšší než 70 cm

Feny: vyšší než 65 cm.

Vyšší vzrůst při harmonické stavbě těla není nedostatkem.

Váha:**Psi:** minimální váha: 50 kg**Feny:** minimální váha: 40 kg.**VADY**

Jakákoliv odchylka od výše uvedených bodů musí být považována za vadu a posouzení její závažnosti musí být v přesném poměru k jeho míře patrnosti vady a jejího vlivu na zdraví a blahobyt psa.

- Nevelké odchylky od druhu plemene
- Feny samčího typu.
- Okrouhlá lebka, úzká morda, úzká spodní čelist, malý nos.
- Oči jsou posazeny křivě nebo blízko od sebe, povislá víčka
- Uši posazené vysoko
- Tenké nebo volně visící pysky
- Úzká přední část těla
- Příliš výrazné úhlení zadních končetin
- Nepatrná odchylka od paralelního postavení končetin a dlouhé prsty
- Při klusu vysoké zvedání předních končetin, nedostatečná rovnováha
- Příliš krátká srst

ZÁVAŽNÉ VADY

- Nervozita
- Viditelná odchylka od požadovaného typu psa a stavby těla
- Nedostatečně konstruovaná kostra, lehké kosti, slabá muskulatura
- Příliš světlé, vystupující oči
- Svažující se linie hřbetu, což je pro plemeno netypické
- Silně pozvednutá záď těla
- Úzká, krátká, zkosená záď těla
- Vrozená krátkoocasost, zakroucený ocas
- Příliš dlouhé, příliš šikmé nártý, příliš dlouhá záprstí,
- Křivé postavení zadních končetin
- Více než o 2 cm nižší vzrůst v porovnání se standardní výškou

VYLUČUJÍCÍ VADY:

- Agresivní nebo příliš bojácný jedinec
- Jakýkoliv pes vykazující fyzické nebo povahové odchylky musí být diskvalifikován
- Bázlivost, nadměrná vznětlivost
- Psi samci samičího typu.
- Podkus nebo značný předkus

- Oči rozdílné barvy, modré nebo zelené oči; šilhání
- Nedostatečná fixace kloubů
- Geneticky hnědé zbarvení a geneticky modré zbarvení
- Zřetelné zbarvení kombinace černé a zrzavé až hnědé
- Měkká nebo kudrnatá srst
- Nevyvážený pohyb.

Pozn.: Psi musejí mít dvě zřetelná normálně vyvinutá varlata, plně sestoupnutá v šourku.

Dne 28. června 2014 přeložila: Mgr. Zuzana Zahradková
Přeloženo z ruského originálu na stránkách Ruského klubu středoasijských
pasteveckých psů: <http://www.nkpsao.ru>
Upravená grafická úprava